Contribuabilii mijlocii, obligați să facă raportări SAF-T din ianuarie. Aspecte esențiale despre modul de declarare

Autor: Alina Andrei, Partener, Cabot Transfer Pricing

După contribuabilii mari, care au început raportările SAF-T în două valuri pe parcursul anului 2022 (din 1 ianuarie și 1 iulie), de la 1 ianuarie 2023 vine și rândul contribuabililor mijlocii să înceapă depunerea acestor noi declarații informative fiscale. Dacă informațiile despre regulile de implementare și depunere sunt relativ clare, problema majoră pentru contribuabilii mijlocii intervine atunci când vorbim despre identificarea precisă a companiilor care vor avea obligația de a face raportări SAF-T.

Începând cu 1 ianuarie 2023, implementarea fișierului standard de control fiscal (SAF-T), un standard internațional pentru schimbul electronic de date contabile între contribuabili și autoritățile fiscale, devine obligatorie și pentru contribuabilii mijlocii. Teoretic, legislația este limpede: obligația de a transmite fișierului SAF-T prin declarația informativă D406 se va aplica din 2023 pentru două tipuri de companii:

- pentru cele care erau încadrate la această categorie de mărime la data de 31 decembrie 2021, precum și
- pentru cele care la data de 31 decembrie 2021 erau încadrate în categoria marilor contribuabili, iar începând cu data de 1 ianuarie 2022 au fost reîncadrate în categoria contribuabililor mijlocii.

În practică însă, lucrurile nu mai sunt la fel de ușor de lămurit.

Marea necunoscută: cine sunt, totuși, contribuabilii mijlocii care trebuie să facă raportări?

Clasificarea contribuabililor ca fiind mijlocii este insuficient de clară în acest moment, în condițiile în care cele mai recente liste nominale ale contribuabililor mijlocii, publicate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, datează din 2016, iar președintele ANAF declara recent, în cadrul unui eveniment fiscal organizat de o companie de consultanță, că instituția lucrează la o reașezare a acestei categorii de contribuabili, fără a preciza însă dacă procesul se va finaliza până la finalul anului.

Informațiile sunt confuze în acest moment, iar clarificările oficiale lipsesc, astfel că nu se poate ști cu certitudine dacă într-adevăr companiile care apar în acest moment pe listele cu contribuabilii mijlocii, administrate la nivel regional, sunt și toate cele care trebuie să facă raportări SAF-T sau lista ar trebui modificată în vreun fel (fie pentru a scoate anumite companii care între timp nu mai bifează condițiile de mărime, fie pentru a include și alte entități care între timp și-au crescut afacerile și ar trece de la categoria contribuabililor mici la medii).

Pentru context, merită punctat că o situație similară s-a întâmplat și în cazul contribuabililor mari, o listă nominală și actualizată cu companiile încadrate la această categorie fiind publicată abia la începutul lunii noiembrie a anului trecut (în condițiile în care obligația de raportare SAF-T intervenea pentru ele nici două luni mai târziu, de la 1 ianuarie 2022). Noua listă a marilor contribuabili cuprindea 3.364 de companii (comparativ cu vechea listă de doar 2.940 de companii, care fusese publicată la finalul anului 2016), iar documentul a mai fost modificat încă o dată și la finalul lunii ianuarie 2022, când de pe lista apărută în noiembrie,

ANAF a mai eliminat câteva zeci de companii, iar lista finală, valabilă și în momentul de față, a ajuns să cuprindă, în total, 3.280 de entități.

Ce date se raportează prin SAF-T

SAF-T este un fișier în format electronic, de tip XML, conținând date extrase automat din sistemele informatice ale contribuabililor/plătitorilor, exportate și stocate într-un format standardizat. Principalele informații care vor fi raportate prin declarația 406 vizează conturile contabile/Registrul Jurnal, clienți, furnizori, informații specifice despre taxe, produse, stocuri, înregistrări contabile la nivel de tranzacție sau plăți, mișcări de bunuri sau alte tranzacții cu active.

Informații tehnice necesare pentru implementarea SAF-T

Toate informațiile necesare raportării fișierului de control fiscal se regăsesc pe o pagină dedicată de pe site-ul ANAF. Companiile pot găsi acolo toată documentația tehnică necesară implementării, formularul 406, un ghid al contribuabilului pentru pregătirea și depunerea SAF-T, precum și cadrul legal și tot felul de alte clarificări și resurse utile. ANAF actualizează periodic fișierele din această secțiune, așa că e recomandată monitorizarea constantă a paginii pentru a identificat eventuale adiții de documente sau actualizări la cele deja existente.

Mod de raportare și termene-limită pentru declarații

Contribuabilii trebuie să transmită Declarația informativă D406 lunar sau trimestrial, în funcție de perioada fiscală pe care o aplică pentru raportările ce vizează taxa pe valoarea adăugată.

Declarația informativă D406 se transmite în format electronic, prin *anaf.ro* sau prin *e-guvernare.ro*. Transmiterea declarației se poate face de către contribuabilii/plătitorii cu obligația

de depunere, începând cu prima zi calendaristică a lunii următoare perioadei pentru care obligația devine activă, până la data-limită de depunere. Ca termene limită, legislația SAF-T menționează:

- ultima zi calendaristică a lunii următoare perioadei de raportare (luna/trimestrul calendaristic, după caz, pentru alte informații decât cele privind secțiunile „Stocuri” și „Active”);
- la termenul de depunere a situațiilor financiare aferente exercițiului financiar, în cazul secțiunii „Active”;
- la termenul stabilit de ANAF, care nu poate fi mai mic de 30 de zile calendaristice de la data solicitării, în cazul secțiunii „Stocuri”.

Perioadă de grație: până în luna august 2023 nu se vor aplica amenzi

Ca și în cazul marilor contribuabili, și cei mijlocii vor beneficia de o perioadă de grație de până la șase luni pentru depunerea raportărilor, timp în care nu există riscul aplicării unor amenzi pentru nedepunerea la timp a formularului. Perioada de grație permite companiilor medii să depună primele raportări până la finalul lunii iulie 2023.

Perioada de grație este calculată în funcție de periodicitatea raportărilor SAF-T. Astfel, pentru contribuabilii încadrați în categoria mari contribuabili care au obligația de transmitere lunară a fișierului SAF-T, perioada de grație este de șase luni pentru prima raportare, respectiv cinci luni pentru a doua raportare, patru luni pentru a treia raportare, trei luni pentru a patra raportare, două luni pentru a cincea raportare. Pentru contribuabilii care au obligația de transmitere trimestrială a fișierului SAF-T, perioada de grație este de trei luni pentru prima raportare.